

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

7.30: Előadás a budapesti szimfonikus zenekarról. 7.40: Dalok és operatrézletek. 10.45: Sovánka Nándor.

XIV. ÉVF. • 122. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931
június 4 Csütörtök
5691 ÉV Szivan 23

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre . . . . . 600 lej
Negyedévre . . . . . 320 lej
Egy hónapra . . . . . 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)

Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Hatvannégyezer

Máramarosban ezerszáma lopták el a zsidó szavazatok, Szatmár megye egyes kerületeiben imponáló hősiesség kellett ahhoz, hogy a zsidó szavazók az urnák elé juthassanak. Beszarábia nagyszerű zsidó képviselője, Michel Landau a szanatóriumi ágyon fekszik, a keresetért vert tagokkal, jelül annak, hogy milyen szennysek voltak Beszarábiában az ugynevezett tiszta választások és a Zsidó Párt mégis hatvannégyezer szavazatot kapott. Beszarábiában száz és száz zsidó választótól erőszakkal vették el a választási igazolványt, elkergettek őket az urnák elől és akárcsak Máramarosban, megverték és lefegyverezték a falusi bizalmiakat, még az ezerszáma gyűlték össze a beszarábiai zsidó szavazatok is.

Még mindig nem tudjuk matematikai pontossággal, hogyan oszlanak meg a zsidó szavazatok. Egy dolog bizonyos. Minden eddigi jelentés kevesebb szavazatról szólt, mint amennyit a zsidó lista tényleg szerzett. Hatvannégyezer zsidó szavazatot van, amelyek közül huszonegretet az erdélyi zsidóság adott össze, harminckilencet pedig a regát, Bukovina és az agyonkínzott Beszarábiai zsidóság.

Hatvannégyezer zsidó szavazatot horribilis szám. Bevalljuk őszintén, nem is mertünk volna számítani ilyen eredményre. Három heti idő állott a Zsidó Párt rendelkezésére és e három hét alatt kellett országsszerű kiépíteni a pártkereteket és lefolytatni a választási propagandát. A győzelem biztos tudatával indultunk a választásokra. Arra számítottunk, hogy a Zsidó Pártnak lesz 42-43 ezer szavazata, amit elégnek hittünk a két perchezhez, mert általában sem gondolta senkinek hogy ezeken a választásokon kétféle szavazónál több fog megszavazni. A három esztendő előtti választásokon kétféle 800 ezer ember járult az urnák elé, holott akkor valóban tiszta választás volt és minden épkezláb ember felvonult teljesíteni állampolgári kötelességét. Most úgy hírlik, hogy kétféle 900 ezer szavazatot számolt össze a bukaresti központi választási bizottság. Megfoghatatlan, hogyan gyűlt össze ez a rengeteg szavazatot, de nagyon valószínű, hogy nem egyenes uton. Valahol az ország eldugottabb sarkaiban tizezer száma győmszálhatték be az urnákba a kormánypárt jelével ellátott szavazó cédulákat, előbb persze gondosan kiverték a szavazó helyiségekből a bizalmi férfiakat.

Igazán meghökkenítő egy új párt részére ez a horribilis szavazatszám. A derék zsidó választók azonban gondoskodtak arról, hogy a szavazatok százezrekkel való szaporodása ne fojtja meg a Zsidó Párt parlamenti képviseletének a lehetőségét. Hatvannégyezer szavazatot elég a két százalékhöz még akkor is, ha valamilyen boszorkánysággal hárommillióra srófolnák fel a szavazatok összegét.

A Zsidó Párt tehát parlamenti képviselethez jutott. Négy, vagy öt képviselő lesz, aszerint, hogy végső fokon mennyiben állapítják majd meg a szavazatok végösszegét. Csodálatos eredmény ez, ha meggondoljuk, hogy nemcsak a választási terrorral, hanem az Unionea Evreilornak a machinációival is meg kellett küzdi a Zsidó Párt. Az Unionea desperádó politikája csak egy

Június 15-én ül össze a parlament

Hatvannégyezer szavazata van a zsidó listának

Gyanusan kèsik a választások végleges eredményének proklamálása. A kormány kommunikéje arra enged következtetni, hogy a kis pártokat el akarja ütni a megszerzett két százaléktól és magának akarja megszerezni a mandátumokat

Ot képviselő jár a Zsidó Pártnak

Bucuresti-Bukarest, június 3. (Az Új Kelet tudósítójától). A választások végleges eredményét még mindig nem proklamálták hivatalosan. A központi választási bizottság csodálatraméltó lassúsággal dolgozik és bár a régebbi választások alkalmával huszonegy órával a választások után közzétették már az eredményeket, a közvélemény még most is, három nappal a választások lezajlása után bizonytalan kalkulációkra van utalva. Bizonyos az, hogy a választások végleges eredményének proklamálását mesterségesen huzzák-halasztják, hogy ezalatt az idő alatt alkalom legyen egy-két, a kormánynak tetszetős kooperáció végrehajtására. Erre mutat az is, hogy az országban leadott szavazatoknak a száma óráról-órára nő. Tegnap félhivatalosan még azt jelentették, hogy 2 millió 400 ezer szavazatot adtak le, mára már 2 millió 900 ezer szavazatról beszélnek a belügyminisztérium környékén.

Landau még mindig fekszik

A Zsidó Párt az eddigi megállapítások szerint 64 ezer szavazatot ért el. Ez azt jelenti, hogy még akkor is meg van a mandátumokhoz szükséges 2 százaléka, ha 3 millió 400 ezerre nyomná fel a kormány az összsavazatok számát, ami viszont teljességgel ki van zárva. A zsidó szavazatok megoszlását még mindig részlegesen ismerjük. A 64 ezer szavazatot mindenestre nagy meglepetésszámba megy és Zsidó Párt egyre-másra kapja a gratulációkat a pártvezérektől azért az imponáló fegyveremért és szolidaritásért, ahogyan a zsidó szavazók a választáson viselkedtek. Különösen megindító a Zsidó Párt beszarábiai győzelme. Beszarábiában féltelen terrorral akarták megakadályozni a zsidó listák érvényesülését. Landau volt képviselőt félholtra verték és most egy szanatóriumi ágyban fekszik súlyos sérüléseivel. Dr. Fischer Tivadar sürgős kihallgatást kért Landau megveretése miatt Argetoianu belügyminisztertől, a belügyminiszternek azonban fontosabb a választási kalkuláció, mint a megvert zsidó vezérnek nyújtandó elégtétel. A beszarábiai terror ellenére is közel 20 ezer zsidó szavazatot gyűlt össze Beszarábiában.

Egyes bukaresti és erdélyi organumok arról irtak, hogy a zsidó lista 2 százaléka még nem bizonyos. E megtévesztő közlések miatt a zsidó választók körében főlegesen aggodalom lett urr. A szerdai nap folyamán az Új Kelet szerkesztőségét percenként szólították fel a kolozsvári és

vidéki érdeklődők, akik mind szorongó szívvel kérdezték, vajjon elérte a 2 százalékot a zsidó lista. A mi 64 ezer szavazatunk biztos és nem lehet olyan machinációkat csinálni, amely ezt az eredményt elsikkaszthatná. Hogy hány képviselője lesz a Zsidó Pártnak, az attól

A kormány el akarja tüntetni a kis pártok szavazatait?

A késő esti órákban a kormány nyilatkozatot adott ki, amely hangoztatja, hogy az összes eddigi lapkombinációk tévesek. A kormánynak 220 képviselője lesz a kamarában, amely a proporcionalitás alapján még 250-re is emelkedik. Lesz a parlamentnek — mondja a kommuniké — semleges (liberális) tagja is. Az ellenzéknek pedig sokkal kevesebb képviselője lesz, mint ahogy azt a különböző lapok kombinálták. Ebből az utolsó mondatból arra következtetnek, hogy a kormány egyszerűen fel akarja falni a kisebb pártok mandátumait. A központi választási iroda egyébként közzétette 50 megyének az eredményét, amely 50 megyében a nemzeti parasztpártnak 14.55, a georgistáknak 6.62, az avarescánusoknak 5.70, a magyar pártnak 4, a lupistáknak 3.12, Cuzának 2.40, Sterének 2, a szocialistáknak 1.9, a zsidóknak 1.55, kommunistáknak 1.47, vasgárdának 0.97 százaléka van. 2.93 százalékot anuláltak. Egyes verziók szerint az anulált szavazatokkal akarják megakadályozni, hogy a kis pártok elérjék a 2 százalékot. Komoly politikai körökben azonban nem tartják valószínűnek, hogy a kormány ilyen nyilvánvaló gázságra vetemedjék.

Mit ír a bukaresti sajtó

A bukaresti lapok különbözőképpen kommentálják a választások eredményeit. A Cuvantul szerint a kormány és a vele együttes választási kartell kötött liberális párt és német párt legalább 300 mandátummal fog rendelkezni és a kormánynak a liberálisok nélkül is abszolút többsége lesz. A liberális párt egyébként is támogatni fogja a kormányt a sürgős gazdasági jelleű törvényjavaslatok és a közigazgatási törvény reformjavaslatának megszavazásánál, amelyek tudvalevően az új parlament első feladatát fogják képezni.

Elvileg azonban a liberálisok külön pártot képeznek és a szenátor választások befejezése után a párt nyilvánosságra is fogja hozni, hogy visszavette akció-

függet, hogy mennyi lesz a szavazatok végösszege. Az eddigi jelek szerint feltétlenül bekerül a parlamentbe dr. Fischer József a szigeti listáról, Mayer Ebner a csernovici, dr. Diamant a storoineci és dr. Fischer Tivadar a sorocai listáról. Ez a kombináció természetesen nem végleges.

szabadságát.

Ami a nemzeti parasztpártot illeti, a lapok szerint a párt mandátumainak a száma 28-30 lesz. Megállapítják, hogy a párt Erdélyben és meglepetésszerűen Munteniában is továbbra is rendelkezik igen erős tömegekkel, az ország többi részében azonban csatát veszett. Hogy erdélyi szavazatainak egy része is elveszett, azzal magyarázható, hogy természetesen elpártoltak a mindenkori kormányok uszályhordozói és ép így természetes az is, hogy választóinak egy része a szélsőségekhez csatlakozott. Ez minden kormány természetesen következménye. A nemzeti parasztpárt változatlanul optimista és optimizmusát nem csak arra építi, hogy régi gárdája hű maradt, hanem az ellenfél gyöngeségére is. Arra számítanak, hogy a kormány nem tarthatja magát sokáig a tulságosan heterogén elemekből összeállított és pártfegyelmet nem ismerő viszonylagos többséggel, kénytelen lesz a liberálisokra vagy más ellenzéki pártra is támaszkodni, ami különböző megalkuvást fog eredményezni és ez a felemás helyzet a kormány stabilitását már eleve megingatja. Maniu nyilatkozata szerint az új parlament aggóniája már születése napján megkezdődik.

Bratianu George sikere

Bratianu György pártja kétségtelen sikert ért el. Uglátszik, hogy a liberálisok közül igen sokan szavaztak Bratianu Ionel fiára, nemcsak a Bratianu név tagadhatatlan varázsa miatt, hanem annak folytán is, hogy elégedetlenek voltak Ducaval, aki a részére, biztosított 80 mandátumból nem tudott mindenkit kielégíteni. A liberálisok így tömegesen szavaztak Bratianu Györgyre és ez eredményezte, hogy pártja a harmadik lett az országban, megelőzve Averescu és Lupu pártjait is.

A néppárt eredménye nem meglepetés, sőt némely helyen több szavazatot kapott. (Folytatása a 4-ik oldalon.)

célt ismert. Elkövetni mindent, hogy a zsidó szavazók ne szavazzanak a Zsidó Pártra. Inkább jöjjenek be a prononcszirozott antiszemita a parlamentbe, csak a Zsidó Párt képviselői nem. Sem Erdélyben, sem Bukovinában, de Beszarábiában sem volt foganatja ennek a fantasztikus és büns propagandának. De nem tudott éket verni a regáti öntudatos zsidóság közé sem ez a mesterkedés, amelynek bizonyítéka az a sok ezer szavazatot, amelyeket a regáti zsi-

dó listák összegyűjtöttek.

A hatvannégyezer szavazatot azt jelenti, hogy a Zsidó Párt már első zászlóbontásánál felülmulta az önmaga által megfogalmazott reményeket. Ha nincs terror és ha több idő áll a választási agitáció rendelkezésére, százezer szavazatot tudott volna összegyűjteni a Zsidó Párt, ami rendes körülmények között négy százalékot, vagyis tíz képviselőt jelent.

A z Országos Zsidó Párt csak fejlőd-

het, izmosodhat és erősödhet, mert oly erkölcsi értéket jelent, amit nem tud elhomályosítani semmilyen jelszó, vagy megtévesztési kísérlet. A legközelebbi választások meg fogják mutatni, hogy a Zsidó Párt valójában százezer szavazatot jelent s hogy a zsidóságot vezető hely illeti meg nemcsak az ország kisebbségei sorában, hanem az ugynevezett nagy országos pártok között is, amelyek közül alig egy néhány tud százezer szavazatot felsorakoztatni.

עולם
אין ביה 30 יארן
באמונה וידי דיה טוים
אין יעצו למה וקוהו
מוסט ב דריה תמו
אברהם בעזאנדערס דיא
זיין וצדקה תציל ממות
ותוכו לשמחה בניכס.
Dr. Dorobantilor 9.

UZLET LELKE
UJ KELETBEN

Milyen eredményeket értek el a pártok a választásokon

(Első oldali cikkünk folytatása)

tak, mint arra számítottak. A párt vezetői közül Goga Jalomitában kapott mandátumot.

Hogyan sikerült Lupunak

A lupisták választási eredménye mintegy 3,2 százalék úgy, hogy hat mandátumra számíthatnak. Lupu szavazatainak egy részét ismét a kettős körnek tulajdoníthatja, a nemzeti parasztpárt választási jelével való hasonlósága következtében, különösen arra való tekintettel is, hogy több megyében Lupuék listája a szavazólista első oldalára jutott, míg a nemzeti parasztpárt a második oldalra. Ezek a körülmények nagyon sokat számítanak a választóknál és igen befolyásolják a szavazatok számát.

A magyar párt százalékarányát még nem számították ki teljes pontossággal. A bukaresti lapok szerint 10—12 mandátumot fognak a magyarok kapni.

Az Adeverul kombinációja

Az Adeverul a következő összeállítást kombinálja:

Kormánypárti lista	290
Nemzeti parasztpárt	30
Bratianu György	20
Lupu	6
Cuza	7
Averescu	8
Magyar Párt	10
Szoc. dem.	6
Zsidó Párt	5
Stere	5
Összesen:	387

Június 15-én összeül a parlament

A parlament június 15-én ül össze. A trónbeszéd a nyári ülészak programjával: gazdasági és pénzügyi program-pontokkal, a közigazgatási törvény reformjával, kulturális és katonai törvény javaslatokkal fog foglalkozni. A parlament munkaprogramja valószínűleg július második feléig fog tartani.

A Lupta tudni véli, hogy a kormányt átszervezik és Pompei professzor lesz a közoktatásügyi miniszter. Ezt a hírt azonban kormánykörök határozottan megcáfolják.

Madgearu a Lupta szerint Ilfovban mégis mandátumot kap. Ez a hír azonban tévesnek látszik. Kiesett Pompiliu Ioanitescu és Costachescu is. A regáli nemzeti parasztpártiak közül Iunian, Mirto, Mironescu, D. R. Ioanitzescu a megválasztottak.

Újabb eredmények

Az alábbiakban azoknak a megyéknek az eredményeit közöljük, amelyekből csak ma érkeztek be tudósítások:

Storoiinet:

Kormány 8829, Cuza 8974, Zsidó 3033, Maniu 1762, kommunisták 2059, Averescu 400, Szoc. dem. 1640, Stere 1532, Lupu 617, Georgista 504.

Braïla:

Kormány 20453, Maniu 2272, Brat. 3492, Averescu 2379, Lupu 668, Cuza 962, Stere 960, Zsidók 490, Szoc. dem. 351, Kom. 3.

A Zsidónő

Szakácskönyve

1000-né több kitünő recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vászon-ötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az
UJ KELET könyvostályában

Dorohoi:

Kormány 15000, Averescu 1500, Bratianu G. 2300, Maniu 1200, Zsidó 1600, Cuza 10000.

Durostor:

Kormány 20324, Maniu 2661, Brat. 2218, Av. 1580, Lupu 1337, Kommunisták 1682.

Arges:

Kormány 19932, Averescu 1328, Georgisták 2165, nemzeti parasztpárt 13965, Lupu 1411, Stere 628.

Olt:

Kormány 21045, Averescu 2588, Ge-

orgisták 1018, nemzeti parasztpárt 1379, Lupu 453, Stere 477.

Tutova:

(Hozzávetőlegesen:) Kormány 4000, nemzeti parasztpárt 240, Georgisták 280, Averescu 260, Lupu 79, Cuza 64, Stere 200.

Tecuci:

(Hiányos). Kormány 3815, nemzeti parasztpárt 740, Georgisták 679, Av. 479, Lupu 115, Stere 166, Vaszárda 15, Zsidó 340.

Tulcea:

Kormány 12234, nemzeti parasztpárt 11562, Georgisták 2834, Lupu 1281.

Tíz napja folytatják az éhségstrájkot a kolozsvári ügyészség fogházában letartóztatott kommunisták

Halász Ilona állapota súlyosra fordult

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Uj Kelet tudósítójától). Megírta az Uj Kelet, hogy a kolozsvári ügyészség fogházában vizsgálati fogságban levő kommunista vádlottak éhségstrájkba léptek. A három letartóztatott egyike a negyedik napon megszüntette a sztrájkot, de Erdélyi József és Halász Ilona tovább folytatják. A tizedik napja éhségstrájkoló két kommunistát tegnap átszállították a rabkórházba, ahol mesterségesen kezdték táplálni őket.

Halász Ilona állapota súlyos és a mesterséges táplálás fájdalmi rendkívül megviselték. Állapotában komplikációktól tartanak. Az éhségstrájk azonban nem kecsgetett semmiféle eredménnyel, mert Erdélyi József és Halász Ilona ellen rendkívül súlyos vádakat emel az ügyészség és szabadlábrahelyezésük még az éhségstrájk esetén sem valószínű. Hozzá tartozóik mindent elkövetnek, hogy a letartóztatottakat éhségstrájkjuk abbahagyására rábíriák.

Négy gyermeket ölt meg egy gránát

Kassa, június 3. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap reggel Kassán egy katonai gyakorlótéren. A miszlóki katonai gyakorlótéren felrobbant egy kézigránát, amely négy fiatal gyermeket megölt.

A szerencsétlenségről a következő részleteket jelentik:
A városon kívül van a miszlóki katonai gyakorlótér, melynek egyik sarka drótkerítéssel van elkerítve. A gyakorlótérnek ezt a részét kézigranátdobásban való gyakorlatozásra használják és annak veszélyes voltára jelzőtáblák figyelmeztetik a járőkeleket. A gyakorlótér másik részén fiatal pásztorgyermek legeltetik állataikat. Tegnap is több gyermek kihajította a marhákat a legelőre, azután pedig átmásztak a drótkerítésen, leültek a fedezékek tetejére és kártyázni kezdtek. Az egyik gyermek, Dankó János bement a futóárokba, ahol egy otfelejtett kézigránátot talált. A fiatal gyermek oda vitte a gránátot kártyázó társainak, a

mely ebben a pillanatban explodált. Dankó Jánost a gránát darabokra tépte, a szerterepülő szilánkok pedig a többieket, összesen tizenötöt megsebesítette. A szerencsétlenségről értesíteték a mentőket, akik a kórházba szállították a szerencsétlenül járt gyermekeket. Három közülük és pedig Fortuna János 15 éves, Kor István 10 éves és Maczák Márton 15 éves gyermekek sérüléseikbe belehaltak. Életveszélyes sérüléseket szenvedett még Koleszár János 14 éves fiú, aki élet és halál között lebeg a kórházban. Egy Solcz János nevű gyermeknek mindkét lábát leszakította a felrobbant gránát, állapotát szintén aggodalomra ad okot. Fabisik Jánosnak szemét ütötte ki a gránát-szilánk.

A katonai és rendőri hatóság Garay rendőrtanáccsossal, a bünygyi osztály vezetőjével az élén megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenséget.

Strickland tábornokot, Egyiptom angol katonai parancsnokát emlegetik Sir John Chancellor utódjául

Jeruzsálem, június 3. A Zsidó Távirati Iroda jeruzsálemi angol köréből úgy értesül, hogy Sir John Chancellor helyébe Péter Etrickland tábornokot, az egyiptomi angol csapatok parancsnokát fogják Palesztina kormányzójául kinevezni. Chancellor mandátuma ezen a nyáron lejár, miután Palesztina kormányzóját csak három évre nevezik ki. Állítólag ezzel a kormányserével van kapcsolatban az is, hogy Strickland tábornokot az elmúlt héten altábornagyi rangból tábornaggyá léptették elő. A „Palestine Bulletin” ugyancsak valószínűnek tartja Strickland tábornok kinevezését. A lap szerint igen sokan kívánják azt, hogy a főkormányzó méltóságát katonai foglalja el, aki nem hagyja magát megfélemlíteni.

Az arab álláspont

London, június 3. A Times jeruzsálemi tudósítójának tollából két hosszú cikket szentel a palesztinai helyzet ismertetésének. Az első cikk az arab álláspontot fejti ki. A lap szerint az arab vezetők komoly dilemma előtt állanak. Az angol kormány felhívta a zsidóság és az arab nép képviselőit arra, hogy együttesen vitassák meg azt a mezőgazdaság támogatásán alapuló, nagyvonalú országfejlesztési ter-

vezetők a cooperation ellen vannak és azt kívánják, hogy az arabság eddigi negatív álláspontját feladva, kapcsolódjék bele a pozitív munkába. Ezek a mérsékelt és józanabb elemek teljesen kilátástalannak tartják azt az akciót, amelyet egyes arab vezetők egy a Keren Kajemeth mintájára megszervezendő arab nemzeti alap megteremtése érdekében indítottak. A Times tudósítója szerint ez az álláspont előreláthatólag érvényesülni fog.

A Times a zsidó álláspontról

Egy másik cikkben a zsidó álláspontot fejti ki a Times tudósítója. A zsidóság jelentős része egyetért abban, hogy az arabokkal legalább is bizonyos mértékben együtt kell működni. Ebben az irányban azonban kevés pozitív lépés történik. Az arabok magatartása mindenesetre óriási akadályt jelent. A zsidó vezetők többsége nemcsak, hogy nem tartja előtérben az arab-zsidó közeledés problémáját, de bögidának (árulás) minősít minden olyan komoly lépést, amely ebben az irányban történik. Ez a sorsa ama intellektuelek kis csoportjának, amely Brith Salomnak nevezi magát és amelynek élén a héber egyetem rektora áll. A zsidó mezőgazdasági munkások szövetségének programja nyomatékosan kívánja a fel-lahok életmódjának emelését, ugyanakkor azonban tiltakozik arab munkásoknak zsidók által való foglalkoztatása ellen. Ez a program száz százalékos zsidó munkát kíván minden vállalkozásban.

Miért elégedetlenek a zsidók az angol adminisztrációval

A zsidó Palesztinát egy másik jelenség nyugtalanítja: a helyi angol adminisztrációval szembeni heves elégedetlenség. A zsidók azt hiszik, hogy az angol tisztviselők többé-kevésbé ellenségesen állnak a zsidó Nemzeti Otthon gondolatával szemben. Rendkívül súlyos prolema ez, amelynek gyökerei még Palesztina katonai megszállására vezethető vissza s amely nagyrészt a keleteurópai zsidó pszichológiájával s az angol tisztviselő átlagos típusával magyarázható. A cionisták lelkesedését és túlzékony ségét sérti ennek a hangulatnak a hiánya az angol tisztviselők részéről. Aki szembenálló feleket ismeri, az élénk idealisztikus és fantáziáló keleteurópai cionistánál könnyen találhat olyan vonásokat, amelyek nem találnak kellő megértésre az angol tisztviselő átlagos típusával.

Legújabb könyvek:

Földi Mihály: Kádár Anna lelke	204
Ossendowski: A nap rabszolgái II. köt. kötve	570
Jarnó József: Magyar miniatörök	82
Krudy Gyula: Festett király	170
Paul Morand: Az élő Budha	170
Harzsányi Zsolt: Életre halálra	164
Mérai Sándor: Múson kívül	133
Gelléri Al Endre: A nagymosóda	99
Mihályi Ernő: (műszaki könyv) Az autók elektromos felszerelése	170
Thury: Veszedelmes szerelem	164
Lengyel: Boldog város	150
Dumas: A dráma vége	40
Dávid M.: A szereimiek városa	40
Dumas: A végzet utjai 340 oldal	50
Dumas: Honszoresui hölgy	44
Mikszáth Kálmán: A németke	54
Julien Green: Adrienne füzve	84
Julius Green: Adrienne kötve	54
Sinclair Lewis: Wreen urunk füzve	84
Sinclair Lewis: Wreen urunk kötve	84
Else Feldmann: Az anya teste füzve	41
Else Feldmann: Az anya teste kötve	75
th Hamsun: A világ vándora füz.	190
Knut Hamsun: A világ vándora füz.	190
Knut Hamsun: A világ vándora köt.	258
Jim Dollar: Mese Mend füzve	41
Jim Dollar: Mese Mend kötve	75
Voina: A román kereskedelmi le-velezés	60
Ligeti József: „Ma táncá”	40
Remarque: És aztán, füzve	200
Remarque: És aztán, kötve	270
Trozki: Der Weg zurück, füzve	200
Trozki: Geschichte der Russische Revolution	440

Kapható az

„UJ KELET”

könyvostályában az összeg és portókó-ség előzetes beküldése mellett (bélyegb-ís), vagy utánvétél.

A Zs

A történelem
lusztrálja, hogy
gyakran döntő kül-
utirányának meg-
nak kialakulására
hogy tömegek, né-
ségek törekvései,
illető közösségek
szoktak markáns
Akármilyen mély
hátteréből az esem-
kvalitások fontos
rozó szerepet ja-
alakulásában. Ezé-
állók hibái az egé-
és a tömeg érdeme-
állókát is.
Különösen állna-
a politikai életre.
zás közötti küzdé-
tette el valamelyik
tény, hogy vezé-
sai felülmúltak a
mentben a neme-
hátterbe szorult h-
viselők egyéni kva-
ragadó szónok, va-
vezér, aki meggy-
erejű dialektikai
nak architektóniku-
jának lenyűgöző h-
győzelmesen kerül
szerüleg keveseb-
mögött, mint a tul-
Ézért volt fontos
hogy olyan vezért
méltó képviselője
zsidó érdekeknek,
a zsidó követelése-
egyik sarkalatos

A Zsidó Párt elnöke

A történelem számtalan példával ilusztrálja, hogy emberek, egyének igen gyakran döntő kihatással voltak tömegek irányítására, megjelölésére, népek sorsának kialakulására. Aminthogy igaz az is, hogy tömegek, népi és társadalmi közösségek törekvései, felfogása, akarásai az illető közösségek reprezentatív figuráiban szoktak markáns módon megnyilatkozni. Akármilyen mély erők is mozgatják a háttérben az eseményeket, a személyi kvalitások fontos és nem egyszer elhatározó szerepet játszanak az események alakulásában. Ezért van az, hogy az élen állók hibái az egész tömegekre visszahatnak és a tömeg érdemei besugározzák az élen állókat is.

Különösen állnak ezek a megállapítások a politikai életre. A politikai pártok egymás közötti küzdelmében hányszor döntött el valamelyik fél javára a csatát az a tény, hogy vezérének személyi kvalitásai felülmúlták az ellenfélét. A parlamentben a numerikus elem legtöbbször háttérbe szorult, hogy helyet adjon a képviselők egyéni kvalitásainak. A magával ragadó szónok, vagy a higgadt politikai vezér, aki meggyőző érvelésének metsző erejű dialektikai élével, argumentumainak architektonikus felépítésével, logikájának lenyűgöző hatásával, még akkor is győzelmesen kerül ki a csatából, ha számszerűleg kevesebben állnak az ő háta mögött, mint a túlsó oldalon.

Ezért volt fontos a Zsidó Párt számára, hogy olyan vezért állítson az élre, aki méltó képviselője és kifejezője legyen a zsidó érdekeknek, a zsidó méltóságnak és a zsidó követeléseknek. A Zsidó Párt egyik sarkalatos programját képezi a

lépésében. Alapos jogi és államtudományi felkészültségével, a közgazdasági problémák terén tanúsított ismereteivel komoly respektust szerzett magának a képviselőház elmúlt ciklusán. Szakszerű és mindig objektív, az elfogultság tulajdonságaitól mentes hozzászólásait figyelemmel hallgatta nemcsak a kormány, hanem az egész parlament is. Nem tartozik a gyújtó, magávalragadó szónokok közé, de az, amit mond, mindig tökéletes kerek egészet alkot, akár egy ércbefaragott szobor, amelyen semmi folytonossági hiány nincs: masszív s megdönthetetlen. Memorandumai és előterjesztései a jogi és politikai íráskor remekművei.

Nekünk, erdélyieknek külön büszkeségünk az, hogy az összes tartományok zsidó kiküldöttei Fischer Tivadart tartották a legalkalmasabbnak a Zsidó Párt elnöki méltóságának betöltésére. Fischer Tivadar dr. ezt a felelősségteljes posztot valóban misszionáriusnak tekintte, mert tudja és átérzi, hogy a Zsidó Párton keresztül az ország egymillió zsidó lakosának sorsáért felelős. Az, amit Fischer Tivadar az elmúlt négy hétben a Zsidó Pártért tett, szinte meghaladja a normális emberi teljesítőképességet. Ebben a négy hétben több éjszakát töltött vonaton, mint általában — a Dnyesztertől a Tiszáig az egész országot bejárta és mindenütt személyesen irányította a szervezési munkálatozatokat. Propaganda uton bejárta a legsötétebb Beszarabiát, gondoskodott a listák letételéről, ugyanakkor pedig végezte a

A modern nő segitő-társa - LYSOFORM

MUNKÁBAN-szórakozásban-az élet minden vonatkozásában a nő a férfiak mellett foglalnak helyet. Ez az új élet, új szabadság, okvetlenül szükségessé teszi, hogy a nő, aki mindenkor meg akarja állni helyét, egészséges és minden zavartól mentes legyen.

Specialisták megerősítik, hogy a legtöbb nő bajnak a jó fertőtlenítőszer használatával elejét lehet venni. Lysoform a nők ez-reinek segít, hogy egészségesek és munkaképesek maradjanak. Biztos fertőtlenítőszer, megöl minden csírát és egyidejűleg igen hatékony szagtalanító.

Ha Lysoformot vásárol, ügyeljen a lepecsételt sötétzöld üvegre. Lysoform kimerve nem kapható.

Lysoform

központi irányítás ezer gonddal jár, felelősségteljes munkáját. S nemcsak idejét, munkáját és egyéni kvalitásait bocsátotta a Zsidó Párt rendelkezésére, de olyan anyagi áldozatokat is, amelyek egy kis vagyonnal felérnek.

Az Országos Zsidó Párt sikere Fischer Tivadar dr. sikere is, mert kétségtelenül hervadhatatlan érdemei vannak abban, hogy a párt győztesen állotta ki az első nagy erőpróbat.

Burmában a benszülött lakosság véres fejjel üzi ki az alacsony bérekért dolgozó bevándorlókat

A karhatalom csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudja fenntartani a rendet. Az indiai kormányzat minden áron rendet akar teremteni

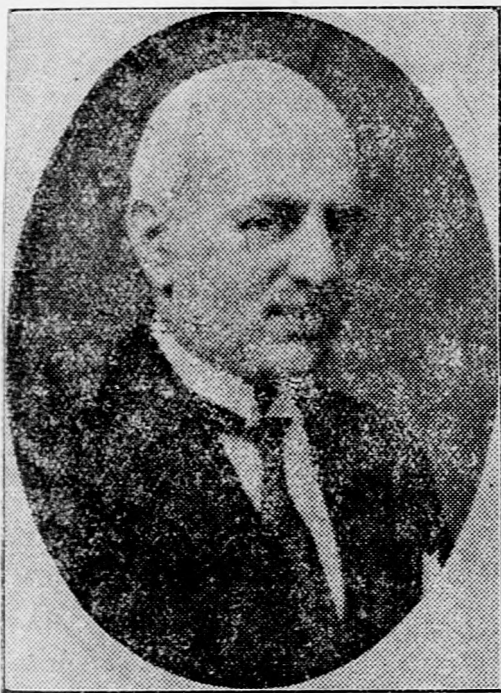
London, június 3. Burmában a karhatalom a rendet csak a legnagyobb erőfeszítések árán tudja fenntartani. Egyre nagyobb a gyűlölet a benszülött bandákba verődött lakosság és a bevándorolt hinduk között. Ennek oka elsősorban gazdasági okokban rejlik, mert a bevándorlottak alacsonyabb munkabérek mellett vállalnak munkát, mint a benszülöttek.

A bevándorolt hinduk tömegesen hagyják el Burmát. A legutóbbi napokban is

mintegy tízezer ember vette kezébe a vándorbotot, hogy Bengáliába visszatérjen. A benszülött felharcosok és a rendőrségi karhatalom között állandó a tüzharc. A bevándorolt hinduk több faluja ég a dzsungel szélén s veszélyeztet nagy területeket a tűz elharapódzásának lehetőségével.

London, június 3. Az indiai kormányzat el van határozva arra, hogy Burmában az esős időszak beállta előtt rendet

teremt. Most a harc a felkelőkkel állandóan napirenden van. A forradalmárok guerillaharcot folytatnak s majd itt, majd ott tűnnek fel gyujtogatva és gyilkolva. Thangwabán 4 óras harc folyt rendőrcsapatok és felkelők között. A forradalmárok végül 10 halott hátrahagyásával visszavonultak. Veszteségeik még nagyobbak, de halottjaik egy részét magukkal vihették. Taung-ngu környékén a benszülöttek több faluja ég.

Dr. Fischer Tivadar ennek az új zsidó típusnak reprezentatív képviselője. Midőn legújszerűbb látogatott el a Metropolia díszterembe a román parlament folyosóján, sokan azt hitték, hogy egy angol diplomata látogatott el a Metropolia díszterembe. Az Uj Kelet politikájának tradicionális vonása az, hogy nem üzünk személyi kultuszt. Nem tettük ezt a zsidóság vezetőivel, bár nem egyszer megérdemelték — még kevésbé önmagunkkal. Ezuttal azonban foglalkoznunk kell Fischer Tivadarral, nemcsak valóban kivételes egyéni kvalitásai és érdemei miatt, hanem azért is, mert ebben a pillanatban ő személyesít meg azt a pártot, amely Európából feltámadt Phönixként, a legmohosabb körülmények között is, diadalmasan vívta meg első politikai csatáját.

Fischer Tivadar imponáló megjelenése valóságos inkarnációja a pártelnöki méltóságnak. S nemcsak külsején, hanem egész lényén a megfontolt, diszkrét és higgadt diplomata előkelő nyugalma ömlik el. Ez a reprezentatív külső hű kifejezése annak a nemes és lovagias gondolkodásnak, mely oly sajátosan jellemzi dr. Fischer Tivadart. A politikai vezető összes jó tulajdonságaival rendelkezik. Abszolút megfontoltság jellemzi minden egyes szavában, higgadt körültekintés minden egyes gesztusában és

Nyolc esztendő után jelentkezett Philippe Daudet gyilkosa

Fantasztikus vallomást tett egy kiszabadult fegyenc

Párizs, június 3. Emlékezetes még Léon Daudet tizenöt éves fiának, Philippe Daudetnek rejtélyes halála, amely nyolc évvel ezelőtt óriási szenzációt keltett és hosszú ideig a francia politikai harcok középpontjában is állott. Ebben a titokzatos gyilkossági ügyben most szenzációs fordulat állott be. Jelentkezett egy többszörösen büntetett előlévő betörő, Edmond Achouard, aki a rendőrség előtt tett vallomásában azt állítja, hogy a fiatal Daudet-t ő ölte meg.

Léon Daudet, mint a francia rojalisták vezére és a „Király rikkancsai” hivatalos lapjának, az „Action Française”-nek a főszerkesztője, évtizedek óta igen nagy szerepet játszik a francia politikai életben. Fia, Philippe Daudet 1925-ben, tizenöt éves korában francia anarchisták társaságába került és több ízben megszökött a szülői háztól. A fiut 1925 őszén egy autóbaleset sebével haldokolva szállított kórházba. A gépkocsi soffitje azt állította, hogy a fiu öngyilkosságot követett el. Amikor Philippe Daudet másnap a kórházban belehalt sebesülésébe, az apa nem nyugodott bele a soffit magyarázatába, hanem azt állította, hogy fiát vagy anarchista, vagy pedig rendőrök ölték meg. Léon Daudetnek incidenti támadtak a rendőrséggel és a helyzet még jobban elmérgesedett, amikor Daudet lapjában, az Action Françaiseben egészen nyíltan is hangoztatta ezeket a vádakokat és egyre hevesebb támadásokat intézett a francia hatóságok ellen, amelyek

szinte összejátszottak az anarchistákkal. Daudet azonban nem állt meg a hírlapi támadásoknál, hanem a Király rikkancsai-val sorozatos tüntetéseket és botrányokat rendezett Párizs utcáin a rendőrség ellen. Emiatt büntető eljárás indult meg ellene és a bíróság öt hónapi fogházra ítélte. Léon Daudet a büntetést nem akarta kitölteni, hanem elszácolta magát: lapjának szerkesztőségi épületében, ahonnan 1927 június 13-án erőszakkal emelték ki. A fogoly azonban csak rövid ideig volt fogházban, mert már június 25-én cinkostársai az esti órákban, a hivatalnokok távollétével felhasználva a belügyminisztérium épületéből felhívták a fogház irodáját és a miniszter nevében elrendelték Daudet azonnali szabadon bocsátását azzal a mesével, hogy a fogoly kegyelmet kapott.

A hatóságok nyomozása Daudet tartózkodási helyének felkutatására teljesen eredménytelen maradt és hosszú időre kellemetlen helyzetbe hozta a francia rendőrséget az a körülmény, hogy a misztifikáció után autóbaleset miatt megfogott fogoly napról-napra a legvehemensebb támadó cikkeket írta továbbra is lapjába. Néhány hét múlva Daudet bejelentette azt is, hogy családjával együtt „Belgiumba megy nyaralni” és valóban sikerült is neki autóbaleset nélkül a francia határon. 1928-ban Daudet amnesztiában részesült és visszatért Párizsba. Ettől kezdve a gyilkosság ügyére is csend borult, míg most Achouard jelentkezése újból a közérdek-

lődés középpontjába terelte ezt az ügyet. A franciaországi Agen város börtönében most tölti többszörös szállítóvaljárás miatt rárótt büntetését Edmond Achouard, aki a gyilkosság ügyében önmagát vádoló vallomást tett. A fegyenc jelentkezett a börtön vezetésénél és elmondta, hogy Philippe Daudet 1925-ben ő ölte meg. Achouard valamikor a lyoni egyetemen jogot tanult és ekkor anarchista körökbe került. Itt ismerkedett meg a fiatal Daudet-vel is. Az anarchista szervezet a fiatal Daudet-t halálra ítélte és ő kapott parancsot a halálos ítélet végrehajtására, aminek eleget is tett. A gyilkosság után szakított tanulmányaival és betörésekből tartotta fenn magát. Azt is elmondta továbbá, hogy 1927-ben Párizsban meglopta Fakhry pasa párizsi török követet, akitől másfélmillió frank értékű ékszereket vitt el. Mivel Achouard beszámolója iránt kétségek merültek fel, pszichiáterek megfigyelés alá vették, akik megállapították, hogy a fegyenc teljesen épelméjű. A vallomás alapján most új nyomozás indul meg Philipp Daudet meggyilkolása ügyében.

A próféta gyermek
Edmond Fleg megrázó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATO AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYÁBAN

Gyermek fürösztéshez H ö f e r szappant használjunk

...ion ellen vannak és az arabság eddigi feladva, kapcsolód munkába. Ezek a mélyebb elemek teljesen kiak azt az akciót, amezetők egy a Keren a megszervezendő arab gteremtése érdekében s tudósítója szerint ez áthatólag érvényesülni

...és a zsidó álláspontról

...ben a zsidó álláspontról tudósítója. A zsidóság retért abban, hogy az is bizonyos mértékben ni. Ebben az irányban ítv lépés történik. Az samindenesetre óriási zsidó vezetők többsége m tartja előtérben az és problémáját, de is) minősít minden pest, amely ebben az Ez a sorsa ama intel ortjának, amely Brith agát és amelynek élén rektora áll. A zsidó unkások szövetségének ékosan kívánja a felk emelését, ugyanakkor k arab munkásoknak galkoztatása ellen. Ez ázalékos zsidó munká alkozásban.

...elégedetlenek a zsidók ol adminisztrációval

...tínát egy másik jelen... a helyi angol admi... eni heves elégedetlen... hiszik, hogy az angol... kevéssé ellenségesen... mzeti Otthon gondola... endkívül súlyos prole... gyökerei még Palesz... szállására vezethet... gyrészt a keleteurópa... ával s az angol tiszt... pusával magyarázható... sedését és túlzékény... a hangulatnak a hia... viselőik részéről. Aki... ket ismeri, az élénk... fantáziáló keleteurópa... en található olyan voná... m találnak kellő meg... isztviselő átlagos típu...

ob könyvek:

...ár Anna lelke 2041... p rabszolgái II.

...gyar miniatűrök 570... tett király 821... élő Budha 1701... letre halálra 1641... soron kívül 1337... A nagymosóda 991... (szaki könyv) Az... es felszerelése 1701... áros szerelem 1641... vége 1501... újké városa 401... utjai 340 oldal 501... i hölgy 441... A németke 541... rienne füzve 541... rienne köve 541... reen urunk füzve 541... reen urunk köve 541... z anya teste füzve 411... ág vándora füz... 1901... ág vándora füz... 2581... Mend füzve 751... Mend köve 411... kereskedelmi le... 601... an, füzve 2001... an, köve 2701... zurük, füzve 2001... der Russische 4401... átható az

KELET

...az összeg és portóköl... ése mellett (bélyegb... utánvétel.

Az alsófehérmegyei zsidó szavazatok

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nincs meghatóbb olvasmány az erdélyi zsidó szavazatoknál. Azokban a megyékben, ahol alig néhány ezer zsidó család él, faluról-falura, emberről-emberre szervezkedett meg a Zsidó Párt alig három hét alatt. Évtizedes múlttal rendelkező pártoknál is ismeretlen a pártfegyelmek, az öntudatnak és a szolidaritásnak az a magas foka, amiről ez a fiatal párt tett tanúságot erdélyiszerte. A kis városkákban és a falvakban gondosan számontartották egymást a zsidók, az ifjúság gondoskodott arról, hogy a szavazó igazolványokat mindenki kiváltása és meg is jelenjen az urnák előtt.

Az erdélyi tartományi központ sohasem gondolt volna arra, hogy Alsófehér megyében 620 szavazatot fog kapni a zsidó lista. De az emberről-emberre való szervezés csodálatos dolgokat művelt. Minden zsidó városkába a szavazók 90 százaléka hűségesen leszávozott a zsidó listára. Alvincen husz zsidó szavazó van, egyik zsidó választó szavazatát megsemmisítették, az urnából kikerült 19 szavazat. Az egész megyére a fásult közönység nyomta rá a bélyegét a választást megelőző napokon. Egyetlen párt sem mozgott, csak a pirinyó Zsidó Párt serénykedett fűrgén. Minden urna mellett két-három zsidópárti bizalmi férfi szorgoskodott. Azoknál az urnáknál is, ahol alig két-három zsidó szavazott. Meg is volt az öröme a reggeltől estig tartó munkáért. Amikor egy-egy urnát felbontottak, két zsidó szavazat helyett hetet is találtak benne. Akadt egy-két paraszt, akiknek nagyon megtetszett a zsidó lista.

Talán a legtelkeesebbek az újváriak voltak. Valamelyik környéki faluból egy zsidó menet gyalogolt be Újvárra az országút közepén. A „menet” három emberből és egy vezetőből állott. Négy zsidó egy faluból. De úgy jöttek az országúton, mint egy hadsereg. Odakiáltanak a román parasztok a zsidó meneteknek:

— Cine să traiscă? (Ki éljen?)

A főkolompos zsidó visszavág:

— Avem si noi partid! Să traiscă partidul evreesc! (Nekünk is van pártunk, éljen a Zsidó Párt!)

Igen, nekünk is volt pártunk. És milyen boldogan dolgoztak ezért a pártért a marosújvári fiatalok. Kikötörtak egy öreg zsidó bácsit, aki 1848-ban született, aki harminc esztendeje nem szavazott, felültették egy kocsira és elvitték szavazni.

Este 9 órakor 500 szavazatra számítottak a gyulafehérváriak. Reggelre 620 szavazat lett. Nem volt egyetlen urna a megyében, amelyben ne lett volna 5-6 zsidó szavazat.

És ez így ment végig egész Erdélyben. Így gyűjtötték össze az erdélyi zsidók 25.000 szavazatot.

— A munkáspártok győztek a palesztinai kongresszusi választásokon. Jeruzsálemből jelentik: A kongresszusi választásokon 29 ezer 500 választó vett részt, tehát a sékelfizetők 85 százaléka. A leadott szavazatok 61 százaléka az egyesült munkáspártokra esett, amelyek fílymódon 21 delegátust küldenek ki a kongresszusra. — A revizionistáknak 17 százalék mellett 7 delegátus, a clalcionistáknak 7 százalék mellett 3 delegátus jutott. A Mizrach 1, a Haapoél Hamizrachi pedig 2 mandátumot kapott.

— Kiemelnek egy a háboru alatt elszüllyesztett nagybétkü aranyrakományt. Londonból jelentik: A világháboru alatt egy német tengeralattjáró elsüllyesztette a Tubantia hollandai gőzöst, amely 30 millió márká értékű német aranyat szállított Dél-Amerikába a német valuta látámasztására és erről a tengeralattjárónak nem volt tudomása. Egy angol társaság már régóta megpróbálta a hajót, illetve aranyrakományát kiemelni. Most sikerült is a Recliner angol gőzösnek megállapítani a Tubantia roncsainak fekvését. A kiemelő vállalkozás vezetői elhatározták, hogy a hajóroncsot felrobbantják, hogy az aranyat így könnyebben felszínre tudják hozni.

ISMÉT ITT A NAGY LEHETŐSÉG!

Százért egy milliót!

Az erdélyi zsidó kórházegyesületek belügyminiszteri engedély alapján megrendezik a

második zsidó kórházsorsjátékot!

E sorsjáték nyereménytervezete oly reálisan van megalkotva, hogy minden egyes sorsjegyvásárlónak komoly esélyei vannak a nyeresésre. Közel 2000 nyeresemni 2,700.000.— lej értékben.

Főnyeremény

1.000.000 lej

Az összes nyereményeket az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. garantálja és fizeti ki azonnal készpénzben.

Egy sorsjegy ára 100 lej

Kapható minden jobb bankban, üzletben, trafikban, stb.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!!!

Levélbeli megrendeléseket elfogad:

Az Erdélyi Zsidó Kórházegyesületek Központi Sorsjátékintézősége, Cluj, Piața Unirii No. 20.

Károly király pilótája halálos baleset áldozata lett

Lalouette aviatikus tragikus halála

Barcelona, június 3. Lalouette és Permañe, Franciaország két leghíresebb pilótája tegnap Párizs közelében startoltak, hogy Tunis irányában repülve, új rekordot állítsanak fel könnyű vízi repülőgéppükkel. A pilóták pár óra mulva már a Földközi tenger fölött repültek és a Riviera városai és Marseille népe ujjongva köszöntötte a bátor légi bajnokokat.

Az afrikai partok felé vezető légi vonalon azonban vihar kerekedett és egy szélroham felfordította a vízi repülőgépet. Egy francia és spanyol hadihajó átküzdve magát a hatalmas hullámokon, gyorsan a szerencsétlenség színhelyére sietett, de már késő volt. A vízi repülőgépnek már csak a szárnyai meredtek ki a vízből, a két pilóta kiesett a hidroplánból és elmerült.

Lalouette, az egyik pilóta Károly királyt hozta haza tavaly Párizsból. A legügyesebb és páratlan vállalkozó szellemű aviatikus volt, akit Párizsban jobban ismertek, mint bármelyik primadonnát, vagy mozisztárt. A tengerészeti hivatal utasította a partvidéki hajókat, hogy kutasanak a két pilóta holtteste után.

— A szerencsétlenség színhelyére sietett, de már késő volt. A vízi repülőgépnek már csak a szárnyai meredtek ki a vízből, a két pilóta kiesett a hidroplánból és elmerült.

Lalouette, az egyik pilóta Károly királyt hozta haza tavaly Párizsból. A legügyesebb és páratlan vállalkozó szellemű aviatikus volt, akit Párizsban jobban ismertek, mint bármelyik primadonnát, vagy mozisztárt. A tengerészeti hivatal utasította a partvidéki hajókat, hogy kutasanak a két pilóta holtteste után.

Romániában rendezik meg az ezévi nemzetközi repülőkongresszust

Kolozsváron nagyszabású ünnepségek lesznek. A szamosfalvi repülőtéren nemzetközi repülőrajdot rendeznek a vendégek részére

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Uj Kelet tudósítójától) Bibescu román herceget, aki legutóbb viágkörüli repülőutjával tette ismertté nevét a repülők világában, a nemzetközi repülőszövetség elnökévé választotta. Ezért a világszövetség Romániában rendezi meg ezidén kongresszusát, melyre 36 külföldi delegátus érkezését várják. A román királyi repülő klub a ritka vendégek tiszteletére nemzetközi repülő rajdot rendez, amelyet június 8-án délután 4 órai kezdettel a szamosfalvi repülőtéren tartanak meg. A szamosfalvi repülőtéren látják el a repülőgépeket benzinnel és itt fogják ellenőrizni a repülőgépek érkezési és indulási idejét.

A nagyszabású versenyre Bukarestből több miniszter érkezését várják és valószínű, hogy a királyi család is képviseltetni fogja magát. Az ünnepség rendezésével megbízott szamosfalvi repülőrezd nagy előkészületeket tesz az ünnepségekre; a Szamosfalva és Kolozsvár közötti országút javítási munkálatait már meg is kezdték, hogy a külföldi vendégek rendes uton közlekedhessenek Kolozsvár és a repülőtér között. A közönség részére autobusjáratokat állít be a város. A repülőtéren tri bünöket építenek. A belépés díjtalan. A közönség rendelkezésére kitűnő büfét állít fel a repülőrezd.

Kiadják Charlotte Rothschild bárónő zsidótárgyu műveit

London, június 3. Az angol főváros irodalmi életének érdekes eseménye, hogy a közeli napokban ki fogják adni Charlotte Rothschild, a híres Lionel Rothschild feleségének prédikációit és imáit gyűjteményes kiadásban. Charlotte Rothschild közéleti munkáját azzal kezdte, hogy szegény zsidó gyermekek számára nevelőintézetet alapított. Nemcsak arra ügyelt, hogy az intézetben minden az ő szellemében történjen, hanem ő maga is tanított és szombatontként prédikációkat tartott az intézet templomában. Az első időben csak gyermekek hallgatták a prédikációkat, később azonban a tehetséges szónoknő prédikációihoz felnőttek is szívesen jöttek, úgy, hogy a kicsiny templom a sok hallgatót nem is tudta befogadni. Prédikációinak témája az igaz vallásosság volt. Charlotte Rothschild nem követelte a hagyományos vallásosságot, a fősúlyt inkább az általános emberi etikára helyezte, de azért elvárta, hogy a reformzsidók is bizonyos szertartásos vallási életet éljenek.

Charlotte Rothschild még 1864-ben könyvvalakban megjelentette prédikációinak egy részét, számszerint harmincegyet. A munkát a kritika nagyon szívesen fogadta és egy év mulva az első kiadás teljesen elfogyott. Nemsokára lefordították német és francia nyelvre is. A sikereken felbuzdulva 1869-ben egy imakönyvet adott ki e cím alatt: „A zsidó család imái és meditációi”. Ebben a könyvben az év minden napjára más imát írt madame Rothschild. Minden ima egy bibliai idézettel kezdődik és végződik. Az imakönyv különösen haladó zsidó családokban népszerűségnek örvendett, úgy, hogy megjelenését követő évben, 1874-ben újra ki kellett adni. Charlotte Rothschild az akkor divatos hitvitákban is élénk részt vett. A vita szövegét szintén könyvvalakban adta ki.

A Rothschild-ház annak emlékére, hogy most van hetven éve, amióta Charlotte Rothschild megkezdte jótékonyági munkáját, díszes kiadásban teszi közzé a kiváló asszony összegyűjtött műveit.

Figyelmeztetés cégjegyzés ügyben

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara cégjegyző hivatalának a vezetője sajnálattal állapítja meg, hogy a kolozsvári kereskedelmi vállalatok cégeik bejegyzésének a kötelezettségét lánghán teljesítik.

Felhívja az érdekeltek figyelmét a cégjegyzésről szóló törvény 34. szakaszára, amely e bejegyzésre 6 hónapot engedélyez aminek a letelte után azokkal a kereskedőkkel és kereskedelmi vállalatokkal szemben, amelyek kötelezettségeiket nem tették eleget, alkalmazni fogja a büntetéseket. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy a törvény kihirdetésekor fennállott cégeknek e határidőn belül, amely ez évi október 10-én jár le, a kamaránál bejegyezve kell lenni.

Tekintetbe vévén az általános szokást, hogy a kötelezettségek teljesítését mindenki rendszerint az utolsó pillanatra hagyja és tekintetbe vévén továbbá azt, hogy a kamara területén legalább 10.000 régi cég vár bejegyzésre, így azok egy része, akik a bejegyzés kérését az utolsó két hónapra fogják hagyni, valószínűleg büntetés alá fognak esni, mert ily tömegű cégjegyzést elháríthatatlan technikailag okokból nem lehet keresztül vezetni.

A kamara cégjegyző hivatala a felelős rendelkezésére áll naponta 9-12 óra között és felhívja a kereskedőket, kereskedelmi társaságokat, szállodákat, vendéglőket, kávéházakat, kocsmákat, autóbuzs és más szállítási vállalatokat, órá- és ékszer raktárakat, ügynökségeket, mindennemű fiókokat, hogy mielőbb jegeztessék be cégüket a kamaránál, nehogy esetleg kihágásba essenek, amiért aztán egyedül maguk lesznek a felelősök.

KRUDY GYULA: A PODOLINI KISÉRTET. A mult századvégi magyar életének örökre elmerült büvös hangulatát őrizte meg számunkra ez a gyönyörű könyv. 284 oldal. Régi ár 82, új ár 27 lej. Könye. Küldje be bélyegben Lepageknak Cluj és a Lepage könyvkereskedés franko küldi. Kérje az árleszállítást jegyzéket Lepageától.

Figyelem!

LEI Eddig nem létezett hihetetlen olcsó árban el- árusít egy nagy tétel eredeti svájci női kalapot

HECHT Kalapüzem Calea Regele Ferdinand 30, a nagy hid mellett két egységárban

Legdivatosabb formák és színek és legjobb minőségek!

Hölgyeim!

LEI

123

A. UJ KELET
bánsági
Főszerkesztő
Felelős szerk
Bukares
Hátszeg Ern
Cikkeink utánn
megjelölésé

A KOLOZSVI
LASZTÁS A X
lágkongresszus
délőtt 9-1 és
tartva az E. Zs
nak irodájában.
I. Minden sékelf
és le kell szavoz
nyugtát elhozni

— Cáfólják To
hírét. Milánóból
prefektusa megc
Toscaninit az ol
akarják. Az egés
pott dolog és a
mondta Milánó re
dálytalanul járha
hová, el is utzaha
ügy tartja.

— Alkoholmám
gyilkos. Grácból
legű büntényt lep
ságok. A Fürste
lött sebbel, holt
matrózt, akit, min
Rupert Fábian ne
lött agyon. A gyű
árulta el magát.
nyvomasz megáll
Fábian egy nagy
a vezetői, akik a
mokban követték
és néhány nappal
összeveszték, mire
gyilkolta büntársá
nagy részét egy st
találták.

— A pincérek vég
munkaközben. Lond
gol ipari egészségg
üzemek alkalmazott
mulmányozva megál
több mozgás a népsz
végzik. Megállapít
pincér naponta átlá
logol munkaközben.
áruházak alkalmazo
17 mérőföldet járnak.

— Érettségi talál
azon volt osztálytár
velem együtt érette
lyői róm. kat. min. é
a 10 éves, találkozó
műket velem azonna
érgézt. Dr. Lázár Lás
Regele Ferdinand 3.

— Sokat utánozzá
utól minőségben a
mellát.

— Letartóztatták
nak egyik képviselő
sokat megelőző napon
ség házkutatást ren
munista képviselőjel
kolozsvári Dolgozó
án szerepel és eg
szogalom vezetőinek
Bordánt elővezették a
előlvasták előtte a l
érgézt. Ugyanakkor
ának néhány kolozsn
és bekisérték az ügy
Marzescu-féle rendtő
ndították ellenük az
ák közül ketten va
Kolozsváron.

— Egy tizenhétéves
om előtt követett el
en este 9 órakor a Sz
bejárataán különös
főni életének Est Ho
ány. A fiatal lány h
ott a templom kapujá
setten sikoltozni kez
örülvtették a fiatal
csillapodott és azt
trént semmi baja, o
an, ami gyakran szok
m perc mulva azon
setten sikoltozni kezd
tta, hogy imádkozás
tt be. A járókelők a
a mentőkhöz száll
an már eszméletét v
omormosását alkalm
enteni az életnek. A
műleg szerelmi bána
nyilkosságot.

HIREK

A UJ KELET az egyszemes erdélyi és bányászati zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánuomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A KOLOZSVÁRI DELEGÁTUSVÁLASZTÁS a XVII. bázeli, cionista világtalálkozásra a hó 7-én, vasárnap délelőtt 9—1 és 3—6 óráig lesz megtartva az E. Zs. N. Sz. helyi csoportjának irodájában. Reggeli Ferdinand 30. I. Minden sékelfizető meg kell jelenjen és le kell szárazzon. Tanácsos a sékelfizetést elhozni legitimálásnak.

Cáfolják Toscanini száműzetésének híreit. Milánóból jelentik: A város rendőrfőnöke megcáfolta azt a hírt, hogy Toscanini az olasz hatóságok száműzési akarák. Az egész híresztelés légből kapott dolog és a világhírű karmester — mondta Milánó rendőrfőnöke — akadálytalanul járhat Olaszországban bárhol, és is utazhatik nyugodtan, ha kedve úgy tartja.

Akohlalmórában bevallotta, hogy gyilkos. Grácból jelentik: Amerikai jellegű büntényt lepleztek le a gráci hatóságok. A Fürstenfeld melletti erdőben lőtt sebbel, holtan találták Alois Jilly matrózt, akit, mint később kiderült, egy Rupert Fábrián nevű nemzetközi betörő lőtt agyon. A gyilkos részeg állapotban áruháza el magát, mire letartóztatták. A nyomozás megállapította, hogy Jilly és Fábrián egy nagy betörőbandának voltak a vezetői, akik a stájerországi templomokban követtek el bűncselekményeket és néhány nappal ezelőtt a zsákmányon osztoztak. Mire Rupert Fábrián meggyilkolta bűntársát. Az ellopott értékek nagy részét egy stájer barlangban megtalálták.

A pincérek végzik a legtöbb mozgást munkaközben. Londonból jelentik: Az angol ipari egészségügyi tanács különböző fizetési alkalmasságainak életmódját tanulmányozva megállapította, hogy a legtöbb mozgás a népszerű éttermek pincérei végzik. Megállapították, hogy egy-egy pincér naponta átlag 20 mérföldet gyalogol munkaközben. Őket követik a nagy áruházak alkalmazottai, akik naponként 17 mérföldet járnak.

Erettségi találkozó. Felkerem mindazon volt osztálytársaimat, akik 1921-ben vettek részt az erdélyi erdélyi szilágyosokból rom. kat. min. főgimnáziumban, hogy az 10 éves találkozó előkészítése végett csatlakoznak velem azonnal közölni sziveskedjenek. Dr. Lázár László ügyvéd Cluj, Cal. Reggeli Ferdinand 3.

Sokat utánozzák, de sohasem érik fel. minőségben a Stollwerck tejkarikáké.

Letartóztatták a Dolgozók Blokkjának egyik képviselőjét. A választásokat megelőző napon a kolozsvári ügyész megvizsgálta a Dolgozók Blokkjának egyik képviselőjét, aki a kolozsvári Dolgozók Blokkjának listáján szerepel és egyike a kolozsmegyei bizottság vezetőinek. A házkutatás után elővezették az ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásról szóló végzést. Ugyanakkor a Dolgozók Blokkjának néhány kolozsmegyei bizalmiférfiát megkérdezték az ügyészségre, ahol a házassági feltevése alapján megvizsgálták ellenük az eljárást. A blokkisták közül ketten vannak letartóztatva Kolozsváron.

Egy tizenhétéves munkálány a templom előtt követett el öngyilkosságot. Kedden este 9 órakor a Szent Mihály templom előterében különös módon akart véget vetni életének Est Ilona 17 éves munkáslány. A fiatal lány hosszú ideig imádkozott a templom kapujában, majd kétségbeesetten sikoltani kezdett. A járőrök beértek a fiatal lányt, aki azonban megállapodott és azt állította, hogy nem értett semmi baja, csak ideges rohama van, ami gyakran szokott rajta erőt venni. Körülbelül fél óra múlva azonban újra kétségbeesetten sikoltani kezdett és végül bevallotta, hogy imádkozás közben marószódát vett be. A járőrök azonnal taxit vettek ki a mentőkhöz szállították a fájdalmas lányt már eszméletét veszített lányt, ahol orvosi segítséget alkalmazva, sikerült megmenteni az életnek. A fiatal lány valószínűleg szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

A Zsidó Párt szabad kezét ad a megyei tagozatoknak a szenátorválasztásokra

Cluj-Kolozsvár, június 3. Az Országos Zsidó Párt erdélyi tartományi tagozata ma délben ülést tartott, hogy végleges határozatot hozzon a szenátorválasztásokra. A tartományi tagozat mérlegelés tárgyává tette a képviselőválasztások eredményeit és azoknak körülményeit, amelyek alapján elhatározta, hogy az egyes megyei tagozatoknak teljes szabad kezét nyújt a szenátorválasztáson tanúsítandó magatartás tekintetében. A Zsidó Párt megyei tagozatai tehát legjobb belátásuk szerint fogják a szenátorválasztásokról dönteni.

A londoni tőzsdén jegyzett értékpapírok árfolyama egy év alatt 219 millió sterlinggel csökkent. Londonból jelentik: Az angol bankkegyesület statisztikai kimutatása szerint a londoni tőzsdén jegyzett 365 értékpapír árfolyamértéke ebben az évben összesen 219 millió font sterlinggel csökkent. Legnagyobb volt az árfolyamsüllyedés amerikai vasúti részvényekben.

Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését szív- és vérérdénybetegségek részére Buziás-fürdőn Strada Avram Jancu 22. szám alatti Schausz villában június elején fogja megkezdeni.

A kolozsvári rendőrség hírei. Nagy Gyula Julius Cézár uccai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a vásáron ismeretlen tettes 1000 lejét klopolta a zsebéből. — A rendőrség letartóztatta Bogdan Stefan, aki egy kocsmai verekedés alkalmával súlyosan megsebesítette Carnean Iuon. — Pólti Gyula feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek betörték honvéduccai lakásába és azt teljesen kifosztották. A rendőrség megindította a nyomozást. — A kolozsvári rendőrség letartóztatta Kiss Gyula és Kovács Gyula ügynököket. A két ügynök ellen mintegy 19 feljelentés érkezett a közönség köréből. Kiss és Kovács a feljelentések szerint hamis sorsjegyekkel hálalták végig a várost és mintegy 100.000 lejért szedtek össze ilyen módon. Az eljárás megindult a család ügynökök ellen.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, hágyadtság, levertség, félelemérzések esetleinél a természetes Ferenc József keserűvíz kitűnő háziszere, amely az emésztő szervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszahozza a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József víz öreg embereknek is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Felakasztotta magát a kereskedő, mert nem tudta családját eltartani. Losoncól jelentik: Weisz Adolf losonci házasság felbontása után a családja elűzött lakásán a vaságyhoz erősített horoggal felakasztotta magát. Mire észrevették, már kiszivárgott. Az öngyilkosság valószínű oka, hogy a gazdasági viszonyok folyán Weisz nem kerestett anynyit, hogy magát és családját eltarthassa.

Újabb akasztás lesz Szolnokon. Szolnokról jelentik: A héten újabb két nőt akasztanak Szolnokon, akik az ismeretes arzenalperben lettek halálra ítéltve. A két halálra ítélt, Csordás Bálintné és Szabó Józsefné lelket több gyilkosság terheli. A Kuria meghozta ítéletét, amely akasztásra szól. Az ítélet kihirdetése után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át, de valószínű, hogy nem ajánlja a két bűnös nőt kegyelemre.

Ujabb kéjgyilkosság Németországban. Berlinből jelentik: Németország Walldorf városkáját kéjgyilkosság tartja rémületben. A városka mellett erdőben ugyanis megtalálták Kindler Amália 13 éves kislány holttestét, akit egy hét óta kerestek szülei. A hatóságok megállapítása szerint a kislány kéjgyilkosság áldozata lett.

A KIS CUKRASZDA ERDÉLYI PREMIERJE. A híres Emelka-konzern legnagyobb filmje A kis cukraszda. Az ártatlan cím mögött egy titkos találkahely történetét viszi vászonra ez a remek hangosfilm. Egy ártatlan lány kerül a leánykereskedők karmaiba, szerelme után meggv, hogy megmentse, de a férfit elnyeli az örvény, egy démoni erejű nő varázsa. Hogyan menekül meg a lány a feleje kinyúló csapok közül, hogy tisztítja meg végül is a férfit a lány heroikus szerelme: ezt a megkapó történetet ábrázolja A kis cukraszda. Erdélyben elsőnek a kolozsvári Szinkór Mozgó hozza ki a filmet, amelynek náratlanul fényes kiállítására s Marion Gerth, Valery Boothby, Jaque-Catelain, Ferdinand Martini és Sylvester Bauriedl művészete külön jelentőséget biztosít.

NAPROL-NAPRA

A Royal Mail és White Line angol hajózási vállalatok válsága ügyének vizsgálata során a részvényesek és hitelezők feljelentéseket tettek Lord Kyriant ellen, aki a két vállalat élén állott s akit hamis mérlegel készítésével vádoltak meg. A lord visszatért Dél-Afrikából, hogy a bíróság elé állhasson. A tárgyaláson a megvádolt lordot hallgatták ki, aki előterjesztette védekezését. Tanuk kihallgatására ma kerül sor. A büntető perben meghozandó ítélettől függ, hogy az igazgatósági tagokat lehet-e magánvagyonuk erejéig felelőssé tenni a részvényeseket ért rendkívüli veszteségeikért. A száz font értékű papírokat ma a tőzsdén még egy-két schillingért sem lehet értékesíteni.

A Malgjin orosz jégtörő július hónap folyamán orosz tudósokkal és kirándulókkal északi utat tesz a Ferenc József földre. Ebben az időpontban lesz a sarkvidéken a Nautilus buvárhajó és a Graf Zeppelin is.

V. György angol királynak ma van 66-ik születésnapja. A birodalom összes középületei e napon zászlódszt öltöttek és fellebogózták a hadihajókat is. A király és a királyné délután végignézték Epsomban a derbyt.

MEM BERET VAKREM ELONYEI
 BŐSÉGES HAB-KIMÉLI A PENGÉT HIGIENIKUS — GAZDASÁGOS
 A FÉL ÉVEZES ÉRTÉKŰ 25.000 FORINTOS DÍJRA JÁRÓ FELTALÁLÁSOKÉRT
 A FÉL ÉVEZES ÉRTÉKŰ 25.000 FORINTOS DÍJRA JÁRÓ FELTALÁLÁSOKÉRT
 A FÉL ÉVEZES ÉRTÉKŰ 25.000 FORINTOS DÍJRA JÁRÓ FELTALÁLÁSOKÉRT

Párizsban László Fülöp arcképfestő gyűjteményes portréállításának megnyitóján a Carpentierben megjelent lord Tyrell párizsi angol nagykövét, Liautey marsall és Berthelot külügyi államtitkár is.

A londoni Covent Garden operaciklusán tegnap a Turandot előadásán Németh Mária énekelte a címszerepet. Nagy sikere volt. Külencszer hívták függöny elé. A művésznő pénteken megismétli fellépését.

Moszkvában egyik vásárcsarnokban pánikhirre a tömeg 20 embert agyon taposott. Számos sebesülés is történt. Megállapítást nyert, hogy a pánikkeltés gonosztevők műve volt, akik a zavart az élelmiszeres bódék kifosztására akarták felhasználni.

Newyorki jelentés szerint egyik gépfegyvergyárból elloptak egy feltűzőt, a nyomozóközleg az azon fadaroznak, hogy a rajz Amerikából való kicsempészését megakadályozzák. A határvizsgálatot mindennél megszigorították.

Változóan felhős időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változóan felhős időjárás várható lényeges hőmérsékletváltozás nélkül, egyes helyeken még esővel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 23 fok Celsius.

RANGO: A DZSUNGEL ELSŐ HANGOSFILMJE

Mint értesülünk, a kolozsvári Szinkór Mozgó megszerezte előadásra a Paramount-gyár című legnagyobb slágerét, a Rango című filmkölösszest. Ez az első film, amelyet az afrikai dzsungelben vettek fel, szereplői között vezetőhelyet foglal el egy orangután, egy tigris s a dzsungel többi vadállatai.

Kiemeljük, hogy a világsajtó szerint a Rango az utolsó évtized legnagyobb filmszenzációja, utólréhetetlen produkció, amelyet hősies, évekig tartó munkával vettek fel az afrikai őserdők rengetegében.

Charlotte Rottnó zsidótárgyú leveit

Az angol főváros irodékes eseménye, hogy ki fogják adni Charles Lionel Rothschild leveit és imáit gyűjtőjét Charlotte Rothschild azzal kezdte, hogy ezek száma nevelde. Nemesak arra ügyelt, minden az ő szellemében ő maga is tanított prédikációkat tartott. Az első időben állgatták a prédikációkat a tehetséges szónokok felvették is szívesen a kicsiny templom a tudta befogadni a hit az igaz vallásos. Rothschild nem követő vallásosságát, a főtalanos emberi etikára vártta, hogy a reformszertartásos vallás

hild még 1864-ben jelentette prédikációmszerint harmincegyet a nagyon szívesen fogva az első kiadás teljesmsokra lefordították. A sikereketben egy imakönyvet: „A zsidó család imáiban a könyvben az imák más imát írt madamima egy bibliai idézetegződik. Az imakönyvszidő családokban négett. Ugy, hogy megben: 1874-ben újra kotte Rothschild az akákában is élénk résztét szintén könyvalakannak emlékére, hogyve, amióta Charlotte a jótékonykai munkában teszi közzé a gyűjtött műveit.

meztetés és ügyben

reskedelmi és Iparivatalának a vezetője meg, hogy a kolozsállalatok cégeik befelezettségét lanyhán

eltek figyelmét a cégvny 34. szakaszára 6 hónapot engedélyezán azokkal a kereskelemi vállalatokkal szemlezettségüknek nemazni fogja a büntetés az azt jelenti, hogyekor fennállott cégekül, amely ez évi októamaránál bejegyezve

az általános szokástgek teljesítését minaz utolsó pillanatrávén továbbá aztletén legalább 10.000zésre, így azok egyzés kérését az utolsóhagyni, valószínűlegesni, mert ily tömegtthatatlan technikakeresztül vezetni.

Az utolsó pillanatrávén továbbá aztletén legalább 10.000zésre, így azok egyzés kérését az utolsóhagyni, valószínűlegesni, mert ily tömegtthatatlan technikakeresztül vezetni.

SPORT

Ma kezdődik a bukaresti nemzetközi tenisz-verseny

Cluj-Kolozsvár, június 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Nemzeti b. csapata, mint megírtuk, vasárnap és hétfőn Marosvásárhelyen, illetőleg Tordán szerepelt. Hétfőn a Sticla ellen játszott a Nemzeti b. és csak nehéz küzdelem után győzött 5:4 (3:1) arányban. A magyar csapat amennyiben válogatott játékosaival kiegészítette volna b. együttesét. Kolozsváron is bemutatkozott volna csütörtökön. Ez azonban nem történt meg és így a Nemzeti visszautazott Budapestre.

A III. Ker. aradi főlényes győzelem után Temesváron csak nehezen győzött a TAC-TMTE csapataiból összeállított kombinált ellen 2:1 (1:0) arányban. Stojetz temesvári kapus a mérkőzésen megsérült és kisebb agyrázkódást kapott.

A román hölgy csapat sikeres szereplése a firenzei kellemolimpiáson. A firenzei hölgy olimpiáson, amelyen a hölgyek sporttudásuk mellett kellemükre is vizsgát tesznek a zsűri előtt, a román csapat is szép eredményeket mutat fel. Hölgyeink a 4x75 m. stafétát nyerték meg 40.2 mp.-es kitűnő idővel. Ugyancsak szép eredményt ért el a 100 m.-es síkfutás versenyén a brassói Orendi kisasszony, aki 12.8 mp. alatt futotta meg a távot.

Ma kezdődik a nemzetközi tenisz-verseny Bukarestben. Nagy érdeklődés nyilvánul meg a 4-én Bukarestben kezdődő nemzetközi teniszverseny iránt, melyre az összes környező államok legjobb játékosai is részt vesznek. Eddig Magyarországról Kehring, Gabrovitz, Balázs, Schréder és Baumgarten Madga, Csehszlovákiából Malacek, Siba, Balanarove és Stavele, Jugoszláviából Schaffer és Kukuljevics, Lengyelországból Marszenszki jelentették be jövetelüket a versenyre, rajtuk kívül az ország legjobb teniszesei fogják érdeklődni a versenyen. Részt vesznek a versenyen természetesen Kolozsvár teniszesei is.

Európa kardcsapatbajnokságai. Bécsből jelentik: Európa kardcsapatbajnokságai kialakult a döntő küzdelem képe. A döntőbe Magyarország, Olaszország, Németország és Ausztria kerültek. Holnapra a kardcsapatbajnokság befejeződik. A Haggibbor első csapata vasárnap Marosvásárhelyen a Stop 11. címen alakult új futbalcsapat ellen játszik.

Dela notarul public substitut delegat Dr. Sever Oros din Tasnad-Blaja. No. 66—1931.

Publicațiune de licitație

Noi, Dr. Sever Oros substitut delegat prin decizia Camerei Notarilor Publici Oradea Numărul 108—1931. pentru postul de notar public din Tasnad-Blaja, aducem la cunoștință publică în urma cererei de sub Numărul 66—931. alui Dr. Bernard Weisz avocat în Tasnad-Blaja, ca reprezentantul vânzătorului firma „Industria” S. A. de agricultură, fabrica și comerț, Cluj, în sensul art. 351. din codul Comercial din Transilvania, pe riscul și pericolul cumpărătorului tardiv vor fi vândute prin licitație publică intr-o masă:

732.600 Kgr. lemne de foc, despicat tăiatăra din luna Noemvrie 1929. și continuativ, și 74.400 Kgr. lemne de foc, stejar despicat, tăiatăra din anul 1928—1929.

Prețul de strigare este per 10.000 Kgr. 215.— Penghei maghiare adeca 17.341.90 Penghei maghiare.

Obiectul licitațiunei se va vinde numai în contra plății în numerar și sub prețul de strigare.

Prețul de strigare se va putea plăti și în Lei și anume pe lângă cursul pe care îl va avea Pengheul în ziua premergătoare licitațiunei.

Licitațiunea se va efectua prin intervenția noastră, la 11 unsprezece Junie 1931. orele 9 nouă ante-meridiam, în gara Supurel de jos.

Taşnad-Blaja, la 28 maiu 1931.

Dr Sever Oros m. p.

KÖZGAZDASÁG

A CFR katasztrofális árpolitikája

A magas tarifa miatt egymillárdról 620 millióra csökkent a CFR havi bevétele. A szállítók és utasok kénytelenek az olcsóbb autóbust igénybe venni

Bucuresti-Bukarest, június 3. A CFR legutolsó statisztikája komoly bizonyítéka annak, hogy ennek az intézménynek a vezetősége nagyon rossz politikát csinált, ami nemcsak a közönségnek, de az állam ezen egyik legfontosabb szervének is jelentékeny kárt okozott. Tudvalevő, hogy a CFR az utolsó időben emelte a tarifáit, ami azonban erősen lecsökkent bevételeket eredményezett. Amíg ugyanis 1926-ban vagy 1927-ben körülbelül egymillárd lej volt a havi átlagbevétele a CFR-nek, addig ez például 1930 februárjában már háromnegyedmillárdra csökkent, majd folyó év januárjában a központi üzletvezetőség csupán 620 millió lej bevételről, februárban pedig már csak 614 millió lej bevételről adhatott számot. Ez a tetemes deficit semmiképpen sem magyarázható a gazdasági viszonyok rosszabbodásával, hanem kizárólag a CFR áremelő politikájának köszönhető, amit később hiába igyekeztek korrigálni. A CFR vezetősége ugyanis idővel belátta, hogy tarifatervezetét olyképpen kell módosítani, hogy legalább a közszükségleti cikkek viteldíját leszállítsa. Ez megtörtént, azonban ugyanakkor már megkezdődött az autóbustok konkurren-

ciája, ami aránylag rövid idő alatt oly fokot ért el, hogy a vasutakat a verseny a legtöbb vonalon nem is vehette fel.

Az elmúlt év folyamán természetesen kimutathatóan nem csak az anyagi bevétel csökkent, hanem ugyanakkor a szállított áru mennyiségében is fogyatkozás mutatkozott, ami igazolja annak, hogy a kereskedelem a magas viteldíjak miatt kénytelen volt a vasutat, mint közlekedési eszközt, minél nagyobb mértékben mellőzni. A CFR statisztikája szerint 1926—1927-ben havonta átlag kétmillió tonnát szállítottak vonalain, ez a szám azonban 1930 februárjáig egymillióháromszázezer tonnára hanyatlott vissza. A kritikus pontot 1931 tavaszi hónapjaiban érte el a CFR áruforgalma, amikor a szállított mennyiség tonnaszáma már nem ütötte meg többé az egymilliót sem.

Nyilvánvaló, hogy ha a CFR jelenlegi vezetősége még ezen adatokat ellenére sem látja be a régi árpolitika helytelenségét, akkor az ország kereskedelmének súlyos kárára a vasuti forgalom továbbra is csökkenteni fog és ezzel az állami jövedelmek ismételt veszteséget szenvednek.

Színház—Művészet

Mese a benzinkutról

Rég nem látott sikerrel, zsufolt házak előtt kezdte tegnap vetíteni a Szinkör Mozgó az Ufa Erich Pommer produkciójának leghatalmasabb slágerét. Nem csoda, hogy a pünkösdi nagy filmversenyen ennek a bűbajos filmnek juttatták az első díjat, több mint 500 film közül.

Ebben a filmben minden tökéletes, de még tökéletesebb ennek a mindennek az összhangja. Ragyogó zene, kitűnő mese,

páratlan technika, csodás rendezés és nem utolsósorban Lilian Harvey, Willy Fritsch, Olga Tschechowa és Felix Bessart művészete működnek közre, hogy a mintaszerű filmoperettet létrehozzák.

A modern kinematográfia minden eredménye összefoglalva a Benzinkut meséjében. Mindenkinek meg kell néznie, aki a hangosfilm fejlődését érdeklődéssel figyeli.

slágere, a főszerepekben: Marion Gerth, Valery Boothby, Jaque Catelein, Ferdinand-Martini és Sylvester Bauriedl.)

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Csütörtök, június 4.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 17: Zenekar. 19: Grammfón. 20: Énekverseny. 20.30: Rádiózenekar. 21.45: Hírek.

Budapest. 9: Ujsághírek, 10: Egyházi zene. 12: Déli harangszó. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Hangv. Wagner: Tannhauser. Weber: Oberon, Dohnányi: Pierette fátyla, Puccini: Tosca, Mascagni: Parasztbecsület, Rimszkij-Korszakov: Antar, szimf. szvit. — 2: Grammfón. 3: Rádióélet ifjúsági előadása. 4: Ruházatunk alapformáinak kialakulása. Előadás. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadásorozatát. — 5.45: Versek. 6.15: Katonadalok. 7.20: Tanuljunk beszélni. 8: Helyszíni közv. Szünetben: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 20: Weber: Büvös vadász című operája.

Breslau. 20: Opera. Langenberg. 20.45: Szimf. hangverseny. Handel, Bruckner művei. Stuttgart. 21.10: Filharmonikus hangverseny.

Varsó. 22.15: Dalest. Kattowic. 22.20: Énekhangv. Poznan. 20.30: Hangv. Bruch, Schumann művei. Milánó. 20.45: Puccini: Manon Lescaut c. operája. Róma. 20.55: Vonósnégyes. Prága. 21: Szimf. hangv. Pozsony. 18.30: Rádiózenekar. Brünn. 20: Dalegylet hangv.

Péntek, május 5.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek, időjárás. 17: Jazz. 18.15: Előadás. 19: Grammfón. 19.40: Rádiógyetem. — 20: Opera. Szünetben hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Mésék. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: „A fekete golyók”, felolvasás. — 5.30: Magyar nóták. 6.45: Gyorsírás. — 7.15: „Liszt Ferenc magyartárgyu szerzeménye”, felolvasás. 7.40: Évzáró hangv. A Nemzeti Zenedéből. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 10.30: Zongoraszámmal illusztrált olasz nyelvű előadás. Majd cigányzene.

Bécs. 20: Tarka est. Breslau. 21.20: Hangjáték. Frankfurt. 19.30: Weber opera. Langenberg. 20: Grammfón. Lipcse. 22.15: Szimf. hangv.

Varsó, Poznan, Kattowic. 20.15: Filharmonikus hangv. Mozart, Noskowski, Rubinstein, Csajkovszkij művei. — 22.15: Grammfón.

Milánó. 21: Szórakoztató zene. Operatársulatok. Róma. 20.40: Lehár: Paganini című operetteje.

Prága. 14.30: Rádiózenekar. Bizet, Verdi, Delibes, Dvorak, Wagner, Smetana. — 17.15: Grammfón. 20.30: Benda: Romulus és Julia c. operája.

Kassa. 18.40: Grammfón. Toulouse. 22: Szimfonikus zene. 22.30: Operadalok. 23.30: Grammfón.

Apro hirdetésc

Schwartz Ignácné vegetárius étterem június 4-től (csütörtöktől) Reg. F. dinand (vó Wesselényi u.) 23. számán lesz áthelyezve. Figyelmes, pontos kiszolgálás, szolid árak.

Egy teljesen különbejáratu, azonnal elfoglalható, egészséges, napos, virágkertre nyíló szoba a belvárosban kialakított fiatalember lakóházat keres. Cím a kiadóban.

Kézimunkában Fisch Böske kézimunka szalonja vezet. Malom ucca 16.

עולם הבא

עולם הבא 50 יארה אלס מלמד בגמ' עוסק ביהודים ויהודים תלמידים בעצמם, ויהודים לעת זמנתי א"ה 2 אנקעל אויפהייבאן ב' דריה חמו ולרש אין כל ביטע ב' ב' בעזערערס דיא תלמידים מיר ביייהלפע ונדקדק הציל ממות ואין לשער גודל המצוה לעולם שמתח בניכם. ה'ק יודא אליעזר עלעק Elek Lázár Carei, Str. Dorobantilor

— Elelmiszerezülethez, itallal, tüzelő kereskedéssel, központban, társat keresünk. Esetleg átadnánk. Cím a kiadóban talban.

Perfekt német levelezőt, könyvelőt, jártas, román nyelvtudással, nyolc munkaidőre keresek. Fischer üvegüzem Cluj.

Intelligens leányok és fiúk gyakornok és egy több évi praxissal bíró társosnó felvétetik a Fischer üvegüzem Cluj.

Modern zsidó költészet

Ivan Goll, Andre Spire, Jabotinsky, Werfel, Max Brod, Avigdor Haman stb.

zsidó versei

(Herz könyvtár) 20 lej beküldése ellenében pórtómentesen küldi az Uj Kelet könyvosztálya.

XIV. EVF. Cluj—Kolozsvár június 5691 EV

Az Uj Kelet az évi bányási és nap Cikkeink forrás megőrzésükre Kéiratokat ne megőrzésükre

Végre hivatalos

A Zsidó

Dr. Fischer Tivadar,

Nekünk, zsidóknak, amelyhez az életben nem kell megküzdenünk szívesen jutunk a jogos jussunkhoz, mindezt hozzánk, mindezt nekünk a tények születésünk percétől hozzuk és ezzel megfajtat annyira megbecsüli és makkas kit

A mostani választásoknál, hogy minden sikerért kell megdolgozunk, óta eltelt három év követték, hogy parlamenti képviselőmanny egész központot tézaz munkában, szabvány matematikai tabb büvészműtátek, csak hogy a gyanformán alacsony szoliditás ne jus De még a legboskedéssel sem a föld színéről azt zsidó szavazatot, ságok, a terror és szitáján mégis át sikerült az ösz-sz olyan fantasztikus nyomni, hogy ez p ezer zsidó szavazat

A kormány igaztett, hogy ez siker milliával szaporított lenézki szakembere a szavazatok számát szetesen önmagá Többel már nem s tésben évekre vitakat is le kellett Igy hát nem mara len volt a zsidóság nimálisra redukál

Ha csak félig-m sok lettek volna, t legesen leadott sz alább 12—13 ma meg. A kalkuláció terror és az urno legalább 25—30 e tak el a Zsidó együtt 90 ezer le vazatok száma. adott ösz-szavaz 300 ezerre becslj első hivatalos jele egy zsidó szava tok 4 százalékát t hogy ebben az ese kapta volna meg ges 40 százalékot, tása arányosan tö dóság 15 képvisel